

4.5 Uiteenzetting financiële positie

Het BBV bepaalt dat in de uiteenzetting van de financiële positie in de begroting ten minste aandacht wordt besteed aan:

1. De jaarlijks terugkerende aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume;
2. De financiering;
3. De stand en het gespecificeerde verloop van de reserves;
4. De stand en het gespecificeerde verloop van de voorzieningen;
5. Het Europese Monetaire Unie-saldo (EMU-saldo);
6. Een geprognosticeerde balans;
7. De investeringen: onderscheiden in investeringen met een economisch nut en investeringen (in de openbare ruimte) met een maatschappelijk nut.

4.5.1 Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Onder de jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen worden alle vormen van aan de arbeidsrelatie verbonden rechten op uitkeringen, tijdens of na het dienstverband, verstaan. In de begroting 2024 zijn de posten opgenomen die vallen onder de jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen.

Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Netto werkgeverslasten wethouders en ambtenaren	34.357	32.637	32.282	32.282
Vergoedingen raadsleden	536	536	536	536
Storting in de voorziening pensioentegoeden bestuurders	238	400	400	400
Vergoedingen/wachtgeldten voormalige wethouders en ambtenaren van voor 2013 (gecorrigeerd met eventuele baten voormalige personeelsleden)	37	37	37	37
Personeel gerelateerde verzekeringen	119	119	119	119
Totaal	35.288	33.730	33.374	33.374

4.5.2 Financiering

In onderstaand overzicht wordt de meerjarige ontwikkeling van de langlopende leningenportefeuille weergegeven. Voor een nadere toelichting en de uit de leningenportefeuille voortvloeiende aflossings- en rentebetalingverplichtingen, wordt verwezen naar de paragraaf Financiering (zie beleidsbegroting, paragrafen, financiering).

Saldo begin boekjaar (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Langlopende leningen	109.626	149.445	175.159	187.370

4.5.3 Reserves en voorzieningen

Naast de eerder genoemde langlopende geldleningen, dienen ook het eigen vermogen en de voorzieningen als financieringsmiddel voor onder andere de investeringen. Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves. Voorzieningen zijn onderdeel van het vreemd vermogen van de gemeente. In onderstaand overzicht wordt het geprognosticeerde saldo ultimo 2024 en het verloop van het saldo 2025-2028 weergegeven van zowel de reserves als de voorzieningen. Voor een nadere onderverdeling van

deze reserves en voorzieningen en een specificatie van de mutaties in de reserves en voorzieningen wordt verwezen naar de respectievelijke bijlagen.

Saldo ultimo boekjaar (bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
Algemene reserve	28.068	24.268	24.268	24.268	24.268
Bestemmingsreserves	78.555	87.753	88.960	88.542	87.419
Totaal reserves	106.623	112.021	113.228	112.810	111.687
Algemene voorzieningen	25.864	26.783	27.581	27.787	28.991
Voorzieningen grondexploitatie	10.598	10.810	11.026	11.247	11.471
Totaal voorzieningen	36.462	37.593	38.607	39.033	40.462
Totaal	143.085	149.614	151.835	151.843	152.149

4.5.4 EMU-saldo

In onderstaande tabel is het EMU-saldo meerjarig berekend.

Berekening EMU- saldo (bedragen x € 1.000)	2024, volgens realisatie tot en met sept. 2023, aangevuld met raming resterende periode	2025	2026	2027	2028
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	4.710	6.121	2.489	499	537
2 Mutatie (im)materiële vaste activa	18.741	44.144	26.965	20.497	886
3 Mutatie voorzieningen	-2.211	919	798	206	1.204
4 Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	7.589	3.875	3.951	-6.079	-2.255
5 Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo	-23.830	-40.979	-27.630	-13.714	3.109

(Totstandkoming berekening: 1 - 2 + 3 - 4 - 5 = EMU saldo)

Toelichting op het EMU-saldo

Gemeenten mogen een gemaximeerd aandeel hebben in het totale EMU-tekort van de Nederlandse overheid. In 2016 is afgesproken om voor de komende jaren de EMU-tekortruimte niet nader te verdelen over gemeentes, provincies en waterschappen. Hierdoor zijn er geen individuele referentieswaardes; een doorvertaling van de norm naar afzonderlijke gemeenten. Het EMU-saldo is voor bijna alle jaren negatief. De oorzaak van het negatieve EMU-saldo komt voornamelijk door nieuwe/hogere investeringen. Dit vertaalt zich dan ook in een oplopende schuldpositie. Onze financiële maatregelen zijn erop gericht om de schuldpositie en het uitgavenpatroon vanaf 2025 te doen dalen, zodat de financiële positie verder versterkt kan worden. Het negatieve EMU-saldo heeft verder geen nadelige/beperkende gevolgen voor de begroting.

4.5.5 Geprognosticeerde balans

Activa ultimo boekjaar (bedragen x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027	2028
<i>Vaste activa</i>						
Immateriële Vaste activa	114	63	32	10	0	0
Materiële Vaste activa	173.460	188.123	227.922	250.931	268.481	268.272
Financiële vaste activa	3.391	4.218	4.209	4.198	4.198	4.198
	176.965	192.404	232.163	255.139	272.679	272.470
<i>Vlottende activa</i>						
Voorraad grond (grondexploitatie)	50.145	57.897	63.285	67.995	62.709	61.171
Overige grond- en hulpstoffen	0	0	0	0	0	0
Overige vlottende activa	22.490	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
	72.635	65.897	71.285	75.995	70.709	69.171
Totaal	249.600	258.301	303.448	331.134	343.388	341.641
Passiva ultimo boekjaar (bedragen x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027	2028
<i>Vaste passiva</i>						
Reserves	107.593	106.623	112.021	113.228	112.810	111.687
Vorzieningen	22.905	20.700	21.695	22.569	22.851	24.130
Vaste schulden	89.090	109.626	149.445	175.159	187.370	186.793
	219.588	236.949	283.161	310.956	323.031	322.610
<i>Vlottende passiva</i>						
	30.012	21.352	20.287	20.178	20.357	19.031
Totaal	249.600	258.301	303.448	331.134	343.388	341.641

De bovenstaande tabel geeft de geprognosticeerde balans weer. Met deze geprognosticeerde balans wordt inzicht geboden in het verloop van de verschillende balansposten over meerdere jaren.